

Γυμνάσις

Ενας φαντάρος ζωηρός και άφελής επίσης που μόλις «έγυμνάστηκε» κι' έμαθε τις ασκήσεις πήρε την πρώτη έξοδο κι' είν' ή χαρά του όλη πως θα βρεθή με το «χακί», πρώτη φορά, στην πόλι. Και προχωρεί, δήμα ταχύ, χαρούμενος και μόνος και σκέπτεται συγχρόνως τα δύσκολα «γυμνάσια» που τάμαθε «στην πέννα» μα τάχει στην κεφαλα του λίγο... μπερδικλωμένα. Και φτάνει τέλος εύχαρις στην πόλι τη σπουδαία όταν στη σέφι τούρχεται περίφημη ιδέα και παίρνει την απόφασι συντόμως και με τάξι να κάνη των ασκήσεων εφαρμογή στην πράξι. Και νά! τον' ήδη προχωρεί έν μέσω κι' άλλου κόσμου κι' ακολουθεί μιὰ νεαρή «Μανάρα μου! και φως μου!» που μόλις την αντίκρυσε άλλαξε πλήρως όψι και μέσα του ψιθύρισε «'Αιμάν!... έχθρος έν όψει!» Κι' άφου την άναγνώρισι έκανε όπως πρέπει και μέτρησε και τα λεφτά που ειχε μέσ' στην τσέπη, έλαβε την απόφασι — δέν ήταν κι' άλλη λύσις — ν' άρχιση δρ άσι ν ένεργόν κοινώς... έπιχειρήσεις. Και προσπελαύνει παράυτα ως Δάν Ζουάν μαχητής να μετρηθή μαζί της.

Και ούτως εξελίσσεται το θέμα έπειγόντως αυτός προετοιμάζεται προς έφοδον δεόντως και τέλος πλέον προχωρεί, χωρίς ντροπή κι' έρύθημα γραμμή στό... παρασύνημα:

Με συγχωρείτε, ματιμαζέλ! Θα ήταν εύτυχία!... Αλλά τα χάνει, δυστυχώς, και σταματά εκεί με λίγα λόγια, δηλαδή, στην πρώτη άψιμαχία παθαίνει... έμπλοκή.

Νάτος! και πάλιν, φίλοι μου, σε λίγο — βρέ λαχτάρα! έχει ανοίξει πόλεμο με την άρρεβωνιάρρα γιατί εκείνη «έμπριμένε» ζητάει ν' αγοράση και βρίσκειται το ζήτημα στην κρίσιμη του φάσι Τσιγγούναρε! 'Αναίσθητε! Λυπάσαι τον παρά. ('Επίθεσις μετωπική κι' άπ' όλα τα πλευρά) Είμαι φαντάρος, ρε Φοφώ! 'Ηγουν άνευ χρημάτων. ('Εν προκειμένω άμυνα και δη μέχρις έσχάτων) Μα ή Φοφώ δέν πείθεται με τούτες τις άηδίες κι' έπιστρατεύει παράυτα όλες τις έφεδρείες. Τότε, λοιπόν, δέν μ' αγαπάς! — άκούγεται λυγμός (αυτό στη μάχη λέγεται άντιπερισπασμός) και πέφτει μ' αναφυλλητά στην άγκαλιά του όλη (ή έφοδος ή τελική, σκοπός τό... πορτοφόλι). Κι' ό φουκαράς ό φίλος μας μπροστά σ' αυτό το χάλι ήγουν σ' αυτή την έφοδο την τρομερά μεγάλη κλονίζεται στην άμυνα και τέλος δέν άργεί τουτέστιν άφοπλίζεται και... συνηκολογεί. Ιδου και πάλιν μόνος του στη λεωφόρο τώρα και ακριβώς στηνώρα, που μιὰ δουλίτσα κυνηγά κι' έν περιπτώσει πάση έπιζητεί —τρόπον τινά— να την... αίφνι διάση. Και τη στιγμή που άρχιζε μ' εκείνη νταραβέρι και τα μαλλιά της παίνευε —όντως μαλλιά χρυσά— κρατούσε φεύ! το δίκωχο, ό φουκαράς, στο χέρι κι' 'Αιμάν! λαχτάρα, φίλοι μου, τον τσίμπησ' ή... Ε.Σ.Α. με λίγα λόγια έχασε τη μάχη τούτη πλήρως παρ' όλο που διέθετε μέσα πολύ αυτάρκη καθ' όσον πάνω στη στιγμή που θα γινόταν ήρωας έπεσε τσίφ! σε... νάρκη.

Έτσι στο λόχο γύρισε την τρίτη την ήμέρα με μιάν αντίληψι σαφή κι' όλως ιδιαιτέρα πως τις ασκήσεις πουμαθε τις ήξερε κορδόνι αλλά στην πράξι, άτυχώς, έφάνηκε... κ ο θ ω ν ι !

Lo. Delelana

ADHS

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Πλαστήρας μετέβη εις Παρισίους προκειμένου να προεδρεύση του Συμβουλίου των Υπουργών των Εξωτερικών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένώσεως. Ἐπ' ευκαιρίαν του ταξιδίου του ἐπέδωξε τὴν συνέχισιν τῆς οικονομικῆς βοηθείας τῶν Συμμάχων διὰ τὴν περαιτέρω ἐπιτυχή ἀντιμετώπισιν τῶν ζωτικῶν προβλημάτων τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας.

— Οἱ Βασιλεῖς περιώδευσαν τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν γενόμενοι ἀντικείμενον θερμότητων ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ Λαοῦ τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου.

— Ἐξαικολοθοῦν εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὑπὲρ τῆς κυπριακῆς πρεσβείας. Τὸ καταστάιν ἐξόχως ἐπίκαιρον ἔθνικόν θέμα τῆς Ἐνώσεως, κρατᾶ εἰς ἀδιάπτωτον συγκίνησιν τὸ Κοινὸν τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς ὑπαίθρου. Εἰς τὸ ἐπίσημον πλαίσιον: Ἐνῶ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τηρεῖ στάσιν διπλωματικῆς διστακτικότητος, ἔχουσα συνείδησιν τῆς λεπτότητος τοῦ θέματος, ἡ φίλη καὶ σύμμαχος Κυβέρνησις τῆς Μεγ. Βρετανίας ἐπιδεικνύει ἀκατανόητον ἀδιαλλαξίαν.

— Διὰ φιλικῆς ὑποδείξεως τῶν ἀμερικανικῶν ὑπευθύνων κύκλων αἴρεται ἡ σοδοῦσα κυβερνητικὴ κρίσις καὶ ἐξασφαλίζεται ἱκανοποιητικὴ ὁμαλότης εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς διοικήσεως εἰς στιγμὰς ἐξόχως ἐπιτακτικᾶς.

— Ἐλαβον χώραν ἑλληνοβρετανικὰ γυμνάσια εἰς τὸ Ἴόνιον Πέλαγος, στεφθέντα ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

— Ἐλήφθησαν αἱ κυβερνητικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ σίτου. Ὁρίσθη τιμὴ ἀσφαλείας καὶ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς ἀρχοῦν αἱ ἀγοραὶ ὑπὸ τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν.

— Εἰς τὴν Λάρισα συνήλθε τὸ πέμπτον περιφερειακὸν συνέδριον τῆς ἀνορθώσεως. Εἰς τοῦτο μετέσχον ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ὁ κ. Τζέκινς.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Κατὰ τὰς εἰς Βέλγιον γενομένης γενικᾶς ἐκλογᾶς, οἱ Χριστιανοσοσιαλισταὶ, κεκυρηγμένοι ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τοῦ Βασιλέως Λεοπόλδου, ἐπέτυχον πλειοψηφίαν. Οἱ κομμουνισταὶ ἔλαβον μόλις 6 ἔδρας.

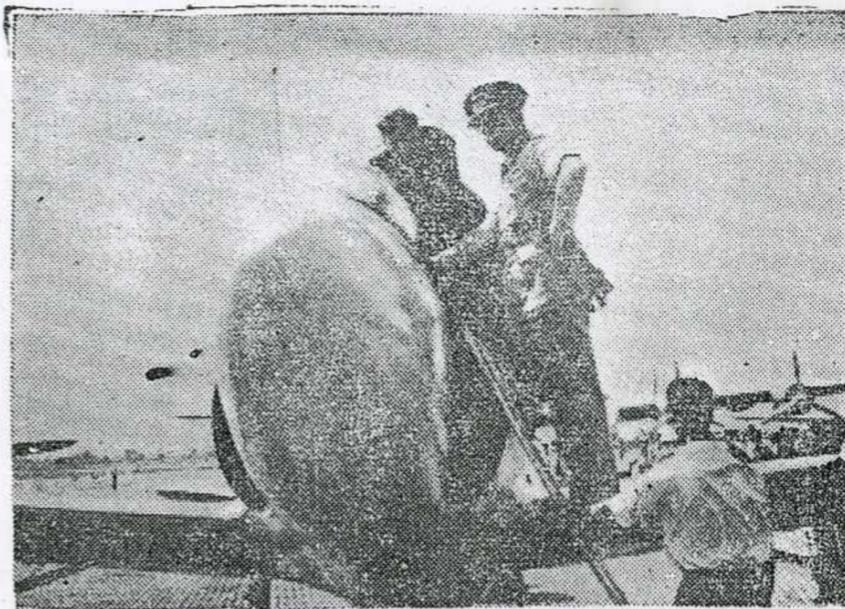
— Ὁ Πρόεδρος Τρούμαν ὑπέγραψε τὴν 5ην Ἰουνίου τὸν νόμον διὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς βοηθείας, ἀνερχομένης συνολικῶς εἰς 3.121.450.000 δολλάρια, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ὡς μεγάλης σημασίας συμβολὴν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Κόσμου.

— Εἰσέρχεται εἰς ριζικὴν ἀναθεώρησιν ἡ πολιτικὴ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἔναντι τῆς ἐυρωπαϊκῆς Δύσεως, διὰ τῆς ἀναλήψεως πρωτοβουλίας πρὸς συνένωσιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

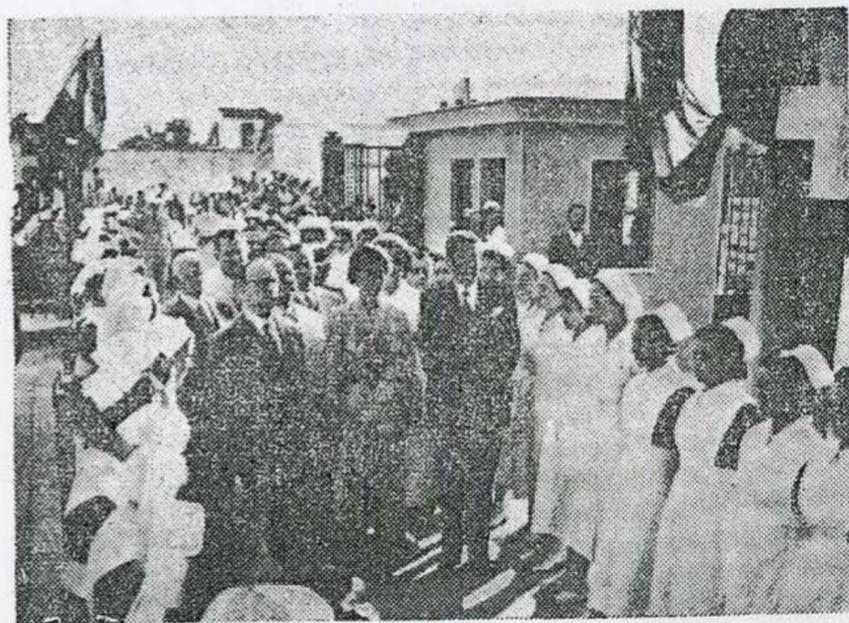
— Ὁ Πρόεδρος Τρούμαν εἰς λόγον του τονίζει ὅτι «δὲν θὰ ἀργήσῃ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ ἐξασφαλισθῇ πλήρως ἡ Εἰρήνη».

— Εἰς Ἀλβανίαν, οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Χότζα ἐλέγχουν σημαντικὸν τμήμα τῆς ὑπαίθρου. Ἡ Κυβέρνησις τῶν Τιράνων περιορίζει τὴν ἀσκήσιν τῆς ἐξουσίας τῆς εἰς τὰς κυρίας πόλεις τῆς χώρας.

— Ἡ διεθνὴς εἰρήνη εἰσέρχεται εἰς δραματικὴν φάσιν. Οἱ κομμουνισταὶ τῆς Βορείου Κορέας ἐπετέθησαν αἰφνιδιαστικῶς ἐναντίον τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς ὑπὸ ἀμερικανικὴν προστασίαν νοτίας περιοχῆς τῆς χώρας. Ἡ εἰσβολὴ ὑπῆρξεν ἀπρόκλητος καὶ ἀπροκάλυπτος. Τὸ γεγονός κρατεῖ εἰς ἔντονον συγκίνησιν τὸν Κόσμον. Ὁ Ο.Η.Ε. ἀπελήφθη τοῦ θέματος καὶ κατόπιν πολυῶρων συνεδριάσεων ἐξέπεμψε διαταγὴν καταπαύσεως τοῦ πυρὸς καὶ ἐπιστροφῆς τῶν εἰσβολῶν εἰς τὰ σημεῖα ἐξορμήσεώς των. Αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι δηλοῦν διὰ τοῦ στόματος τοῦ Προέδρου Τρούμαν ὅτι: θὰ ἐνισχύσουν τὸν Ο.Η.Ε. νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν θρασεῖαν αὐτὴν πρόκλησιν κατὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Κόσμου. Ἦρχισεν ἐσπευσμένως ἡ ἀποστολὴ ὄπλων δι' ἀεροπορικῶν μέσων. Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπιχειρήσεων εὐρίσκεται εἰς ἀκαθόριστον ἀκόμῃ φάσιν. Ὁ Πρόεδρος Τρούμαν διέταξεν ὅπως ἀεροπλάνα καὶ πολεμικὰ τοῦ Στόλου τοῦ Εἰρηνικοῦ μεταβῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Νοτίου Κορέας, ἔδωκε δὲ ἐντολὴν εἰς τὸν Τσάιγκ Σέκ νὰ σταματήσῃ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιθέσεις του εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Κίναν, διὰ νὰ συντελέσῃ οὕτω εἰς τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς.

Ὁ Βασιλεὺς περιεργάζεται τὸ ἀγγλικὸν ἀεριοπρωθούμενον, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ἐπιδείξει εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Χασανίου.

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας πτέρυγος τοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου ἀπὸ τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Γαλλικοῦ Στόλου τῆς Μεσογείου ναύαρχος κ. Λαμπέρ, χαιρετῶν τὸν Ἀρχιστράτηγον κ. Ἀλέξανδρον Παπάγον.

ΑΡΧΕΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΑΠΟΥ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Αφιερώνεται στο 596 Τ. Π.
ΑΛΕΚΑΣ ΜΑΤΖΟΥΛΙΝΟΥ

(Δεκέμβρης 1947. Η σκηνή στο Μέτωπο σε μια ελεύθερη ελληνική βουνοκορφή. Είναι ένα όμορφο πρωινό με καθαίο ουρανό και ζωντανό ήλιο. Η φαγγοβολή του γτυρίζει το χιονισμένο τοπίο σε άστραφτερή λευκότητα.

Μια συντροφιά από φαντάρους έχει διαλέξει μιαν απάνεμη γωνιά. Καπνίζουνε και κουβεντιάζουν.

Πρωτοχρονιά, μακριά από το σπίτι...

Κι' έρχονται οι θύμισες από παλιές χαρούμενες μέρες πρωτοχρονιάτικες, σαν ήταν παιδιά... Από τα ξέγνοιαστα χρόνια της πρώτης νιότης ύστερα.

Κι' η σκέψη νοστολογικά σταματάει, για να κλωθογυρίζει αδιάκοπα τη γλυκιά ζεστασιά του σπιτιού, γύρω σε μορφές αγαπημένες, της μάνας, του αδελφού, της γυναίκας, του παιδιού, που τους σκέπτονται πιο πολύ τη μέρα τούτη, που τους προσμένουν με λαχτάρα να γυρίσουν, που προσεύχονται γι' αυτούς...».

Φαντάρος: "Αργήσε, ρε παιδιά, σήμερα ο ταχυδρόμος... Λες και το κάνει ξεπίτηδες για να με πιλατεύει!..

Αλλος: Πάψε, ρε, που έχεις παράπονο και του λόγου σου. Μέρα με τη μέρα, πότε γράμμα, πότε δέμα, πότε έντυπα...

Αλλος (με παράπονο): Τι να πώ κι' εγώ... Στη χάση και στη φέξη ένα γράμμα από μια άγνωστή μου από την Αθήνα. Δε λέω, καλό είναι κι' αυτό, μα είνε άλλοιως το μήνυμα του ανθρώπου σου, του δικού σου που σε πονάει, που σε σκέφτεται, που σε λαχταρά...

Αλλος (στοϊκά): Δε βαριέσαι... Άστα να βρίσκωνται... Καθένας με την τύχη του...

Αλλος: Νά, ήρθανε και τα παιδιά με τα όργανα, να μās διασκεδάσουν. (Ακούγονται τα κουρδίσματα των πνευστών της μπάντας, που έχει έρθει. Ομιλίες και θόρυβοι των μουσικών).

Ένας μουσικός: Γειά σας, ρε παιδιά! Εύτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος.

Αλλος: Γειά σας, γειά σας, και του χρόνου στα σπίτια μας.

Αλλος μουσικός: Μα το ναί, μεγάλη χάρη για τους Μακρονησιώτες! Δυο ώρες χοροπήδημα με το τζίπ, κι' άλλες τσάσες τσουλήθρα πάνω στο χιόνι με το μουλάρι για να σās διασκεδάσουμε χρονιαρά μέρα.

Φαντάρος: Σάμπως να μās αξίζει, συνάδελφε. Στις 30 του Νοέμβρη κλείσαμε χρόνο που ξεκινήσαμε και δε σταθήκαμε.

Αλλος: Δεκατρείς μήνες στις επιχειρήσεις. Δεκατρείς μήνες δίχως ανάπαυλα,

με το ντουφέκι στο χέρι. Άκουες: Πελοπόννησο, Ρούμελη, Μουδικάνα, Σούλι, Ζαγόρια, Γράμμο, Βογιατζικό, κι' έχει ο Θεός ως το τέλος, ώσπου να μη μείνει ρουθούνι από τις σάπιες ψυχές.

Αλλος (με κουχησιά): Κι' όχι μονάχα πολέμησαμε, μα όλοι σας δα το ξέρετε το «πώς» πολεμάει το 596, το Τάγμα της Μακρονησού.

Μουσικός: Χαλάλι σας, ρε παιδιά, άσε να πούμε και κασιμιά κουβέντα να ζεσταθούμε. (Φεύγουν οι μουσικοί).

Φαντάρος: Τι να γίνεται, ρε παιδιά, κείνος ο φουκαράς ο Κυριάκος...

Αλλος: Πήγα να τότε δώ, μα δε μ' άφησε ο δεκανέας. Λιανά τον έκανε η άτιμη η νάρκη.

Αλλος: Τρείς δημοιρίες να πάνε και νάρθουνε από την άναγνώρισι, και μόνο τουτός ο μαύρος να την πάθει καθώς γυρνούσανε, κεί δα, χαμηλά στο δασωμένο...

Αλλος: Είχανε, λέει, και συμπλοκή μās φέρανε και πέντε αιχμαλώτους.

Αλλος: Κι' είνε και μιὰ συμμοριτίσσα...

Αλλος: Δεν την είδατε, μωρέ, πρώτη και καλύτερη, ζωσμένη στο φυσικλίκι της.

Αλλος: "Α, τον έρημο, κι' είχε δη λέει ένα όνειρο από βραδύς, κι' έλεγε πως θα του βγή σε καλό...

Αλλος: Και τί ήταν

το όνειρό του;

Αλλος: Άκουες-μέσες άκουσα: Νά, ώνειρεύτηκε λέει πως κοιμότανε σ' ένα φαράγγι, βαθύ σαν πηγάδι, και σαν ξύπνησε δε φορούσε λέει το φυλαχτό του, ένα μενταγιόν που είχε κρεμασμένο με καδένα στο λαιμό του. Έφαξε τριγύρω του μα δεν τώδρισκε πουθενά... Κάνει ν' ανέβη να σκαφαλώσει, μα γλιστράει και ξαναγκρεμίζεται πιο βαθειά, όταν ξάφνου αντίκρισε πάνω στο χιόνι ένα γαλάζιο πανί. Προχώρησε και το πήρε στα χέρια. Ήταν λέει ένα κομμάτι από παλιά σημαία μας. Κι' όπως έκανε να το ξεδιπλώσει, να το φυλαχτό το χαμένο, κεί μέσα. Μα τότερο σταμάτησε εδώ, και δε θυμάται λέει αν πρόκανε να το ξαναφορέσει...

Αλλος: Δεν παρατάτε τα όνειρα μέρα πούνε... Καλά κι' εύλογημένα. (Κάποιος πλησιάζει).

Ένας: Καλώς τον κύριο άνθυπίατρο. Και του χρόνου τέτοια μέρα.

Ανθυπ. (βαρειά): Και του χρόνου, παιδιά.

Αλλος: Έρχεσαι από τον Κυριάκο; Σε είδα να βγαίνεις απ' τ' άμπρι.

Ανθυπ. (λυπημένα): Κα κόμοιρο παιδί... Κοτζά παλληκάρι νάχει μείνει μισό κομμάτι, να παραμιλάει από τον πόνο και την άγωνία... Μήτε ένεσι τον πιάνει, μήτε λόγιο τον

γλυκαίνουν, μήτ' έλπίδα τον τρέφει...

Ένας (σιγά και πονεμένα): Ναι, και τα δυο και κατάγμα στην σπονδυλική στήλη. Πέντε μέτρα τον τίναξε μακριά η νάρκη. Τον μαζέψανε σα σπασμένη κούκλα.

Ένας: Πάρε τσιγάρο και κάτσε, κύριε άνθυπίατρε. Μη μιλάς άλλο. Σώνει, να χαρείς...

Αλλος (μοιρολατρικά): Ποιος ξέρει και για μās τί είν' γραμμένο...

(Ακούγονται από μακριά η μπάντα να παίζει τσάμικο και τα γέλια κι' οι φωνές των φαντάρων).

Ένας: Πότε θα τον μεταφέρουνε;...

Ανθυπ.: Σε λίγο... αν ζήσει, αν γλυτώσει την έσωτερική αίμορραγία...

(Ακούγονται έξαλλες φωνές. «Ταχυδρόμος», «Τατυχρόμος». Φασαρία από δέματα και γράμματα, που μοιράζονται, όμιλίες, γέλια, τρεχάματα διασπικά).

Ταχυδρόμος: Μερτικόπουλος.

Μερτικόπουλος: Παρών!

— Κατανίδης! — Έδω!
— Ζήσης! — Φέρτο!
— Τουφεής! — Ναι!
— Κονταργύρης! — Έφτασα!

— Πρινέας! — Να μου ζήσεις, λεβέντη!

(Η φωνή του ταχυδρόμου, καθώς φωνάζει τα όνόματα, δυνατή στην αρχή, όλο και χάνεται στο θόρυβο που αυξάνει από τα δέματα που ξετυλίγονται και τις φωνές των φαντάρων, μποτιλίες που ανοίγουνε, εύθυμία και εύχες).

Ένας: Κάνε και λίγα «κράτει» στο κονιάκ, ρε Σπύρο...

Αλλος: Ρε, ως τις σαχλαμάρες και πέρνα από δώ τους κουραμπιέδες.

Αλλος: Τριών άστέρων, παναθεμάτο, τριών... Σά λαχαγιός...

Αλλος: Τι τον φυλάς τον τενεκέ, ρε Κώστα; Άνοιξε να δούμε τί έχει.

Αλλος: Με γειά το πουλάβερ, Θόδωρε.

Αλλος: Για το μάτι, ρε, σου τόπλεξε γαλάζιο το κορίτσι;

Θόδωρος: Τι να κάνεις, αδερφέ μου. Χεράκια είν' αυτά που το πλέσανε.

— Άιντε στην υγεία μας, λοιπόν.

— Γειά χαρά.

— Να ζήσει ο Στρατός! Να ζήσει η Ελλάδα!

— Να ζήσουν οι Μακρονησιώτες!

(Ακούγεται η μπάντα να παίζει τα κάλαντα).

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: Το Τέλος.

Ο ΟΡΚΟΣ

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Όρκίζομαι στην φλόγα των Όμηρων,
ήρώων γεννητρα με την Ίλιάδα,
στού λόγου, ατής ιδέας και των όνειρων,
όρκίζομαι στην άσβυστη Ελλάδα!
Όρκίζομαι στα φως και στην υγεία,
στην άρετή της άρετης λαμπάδα,
στην πίστι των πατέρων την αγία
του χαμού και της νύχτας άδηγήτρα
πότε Αθηνά και πότε Παναγία
του άλλόφυλου νικητρα καταλύτρα!
Όρκίζομαι στη γλύκα της Ειρήνης,
στα γλυκά λιόφυτα, στα ξανθά κίτρα,
στην όμορφιά που από τη βρύση χύνεις
της τέχνης, κι' απ' της φύσης τα μαστάρια
όρκίζομαι γη θεία της Ρωμιοσύνης
στ' αρχαία σου και στα νέα παλληκάρια
— Φωκάδες, Καραϊσκάκηδες, Λεωνίδες —
στον Όλυμπο, τον κλέφτη, στα βλαστάρια
που τα τρών τουρκαμάνικες άκρίδες:
"Η την άσπίδα, η στην άσπίδα επάνω.
Όρκίζομαι σ' Εσέ, τους Διγενήδες που γεννάς,
θα νικήσω η θα πεθάνω!

ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ

